

Autoatslīdzdznieka profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – autoatslīdzdznieks.
2. Profesijas kods – 7231 04.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– autoatslīdzdznieks kvalificēta augstāka līmeņa speciālista vadībā veic automobiļa tehniskā stāvokļa pārbaudi, tehnisko apkopi un remontu, konstatē un novērš automobiļu bojājumus, un patstāvīgi veic detaļu, mezglu, agregātu demontāžu, montāžu.

Autoatslīdzdznieks strādā ar automobiļu tehnisko apkopi un remontu saistītos uzņēmumos vai kā individuālais komersants, vai pašnodarbināta persona.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja sagatavot darba vietu, izvēlēties automobiļu remontam atbilstošu tehnoloģiju un instrumentus.

2. Spēja lasīt automobiļa ražotāja tehniskās apkopes karti un veikt tehnisko apkopi un remontu atbilstoši uzņēmuma kvalitātes nodrošināšanas sistēmām, lietojot atbilstošus ķīmiskās apkopes un remonta materiālus.

3. Spēja konstatēt un novērst automobiļa bojājumus kvalificēta augstāka līmeņa speciālista vadībā.

4. Spēja patstāvīgi veikt automobiļa agregātu, mezglu demontāžu un montāžu.

5. Spēja uzturēt atslīdzdznieka instrumentus, palīgierīces un iekārtas darba kārtībā un veikt ekspluatācijas noteikumus paredzēto tehnisko apkopi.

6. Spēja ievērot darba aizsardzības noteikumus.
7. Spēja pārbaudīt un lietot autoatslēdznieka instrumentus, aprīkojumu, darba apģērbu, individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.
8. Spēja sniegt pirmo palīdzību.
9. Spēja ievērot vides aizsardzības prasības.
10. Spēja lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.
11. Spēja profesionāli pilnveidoties un sekot līdzi jaunākajām tehnoloģijām, instrumentiem un palīgierīcēm autoatslēdznieka darbā.
12. Spēja sadarboties ar citiem darbiniekiem un strādāt komandā.
13. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.
14. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.
15. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību regulējošos normatīvos aktus.
16. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.
17. Spēja sazināties vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Veikt automobiļa transmisijas un ritošās daļas ārējo apskati.
2. Pārbaudīt automobiļa transmisijas un ritošās daļas mezglu, agregātu un mehānismu tehnisko stāvokli un darbību.
3. Novērst konstatētos defektus automobiļa transmisijas un ritošās daļas mezglos, agregātos, mehānismos un sistēmās.
4. Veikt automobiļa stūres iekārtas un balstiekārtas ārējo apskati.
5. Pārbaudīt automobiļa stūres iekārtas un balstiekārtas mezglu, agregātu un mehānismu tehnisko stāvokli un darbību.

6. Novērst konstatētos defektus automobiļa stūres iekārtas un balstiekārtas mezglos, agregātos, mehānismos un sistēmās.

7. Veikt automobiļa bremžu sistēmas izpildiekārtu vizuālo apskati, tehniskā stāvokļa novērtējumu.

8. Pārbaudīt automobiļa bremžu sistēmas mezglu, agregātu un mehānismu tehnisko stāvokli un darbību.

9. Novērst konstatētos defektus automobiļa bremžu sistēmas mezglos, agregātos, mehānismos.

10. Veikt elektroiekārtas sastāvdaļu nomaiņu.

11. Izmantojot atslēdznieka darba paņēmienus, novērst automobiļa elektromehānisko mezglu defektus, kuri saistīti ar atslēdznieka darbiem.

12. Novērst konstatētos defektus automobiļa virsbūves, kabīnes vai salona mezglos un mehānismos.

13. Izvēlēties darbam nepieciešamos rīkus, instrumentus, iekārtas un palīgierīces.

14. Sagatavot darba vietu atbilstoši veicamo darbu veidam un apjomam.

15. Lasīt automobiļa ražotāja izstrādāto tehniskās apkopes karti un izmantot to tehniskās apkopes veikšanai.

16. Lasīt automobiļa tehniskā stāvokļa diagnostikas rezultātu karti un veikt kartē paredzētos darbus.

17. Sagatavot nodošanai mezglus un agregātus, kas paredzēti izjaukšanai palīgcehos vai specializētās darbnīcās.

18. Veikt tehnisko apkopi, lietojot atbilstošus ķīmiskās apkopes un remonta materiālus.

19. Izmantot elektroniskos informācijas avotus un tehnisko literatūru darba veikšanai.

20. Uzturēt darba vietu kārtībā darba laikā un sakārtot to darba beigās.

21. Ievērot vides aizsardzības prasības.

22. Ievērot darba aizsardzības noteikumus.
23. Pārbaudīt instrumentu atbilstību darba aizsardzības prasībām.
24. Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.
25. Sniegt pirmo palīdzību.
26. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā.
27. Apgūt profesionālās kvalifikācijas pilnveidei nepieciešamās zināšanas, sekot līdzi informācijai par jaunākajām tehnoloģijām automobiļu remonta jomā.
28. Darba uzdevuma ietvaros sadarboties ar citiem darbiniekiem un strādāt komandā.
29. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus un darba kārtības noteikumus.
30. Pārvaldīt valsts valodu.
31. Pārvaldīt vienu svešvalodu saziņas līmenī.
32. Veikt darbu patstāvīgi un uzņemt atbildību par sava darba rezultātu.
33. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
  - 1.1. elektroiekārtas uzbūve un darbības principi;
  - 1.2. automobiļu speciālais aprīkojums un papildaprīkojums;
  - 1.3. pneimopiedziņa un hidropiedziņa;
  - 1.4. lietišķā komunikācija.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. automobiļa tehnisko stāvokli reglamentējošie dokumenti;
- 2.2. uzņēmuma kvalitātes nodrošināšanas sistēmas;
- 2.3. motora uzbūve un darbības principi;
- 2.4. transmisijas un ritošās daļas uzbūve un darbības principi;
- 2.5. stūres iekārtas un balstiekārtas uzbūve un darbības principi;
- 2.6. bremžu sistēmas uzbūve un darbības principi;
- 2.7. virsbūves, kabīnes un salona uzbūve;
- 2.8. atslēdznieka darbā nepieciešamās iekārtas un instrumenti;
- 2.9. palīgiekārtas un mehāniskie rokas instrumenti, to darbības principi;
- 2.10. jaunākās tendences automobiļu remonta tehnoloģijās.
- 2.11. profesionālie termini valsts valodā un vienā svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

3.1. automobiļa tehnisko stāvokli un remontdarbus reglamentējošie ražotāju izstrādātie dokumenti;

3.2. automobiļa tehnisko stāvokli reglamentējošās prasības;

3.3. informācijas tehnoloģijas;

3.4. ekspluatācijas materiāli;

3.5. ķīmisko apkopes un remonta materiālu lietošana;

3.6. ražotāju noteiktās automobiļu remontu tehnoloģijas;

3.7. tehnisko datu bāzu izmantošana;

3.8. darba aizsardzība (instrumentu atbilstība darba aizsardzības prasībām, individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošana);

3.9. elektrodrošības noteikumi;

3.10. ugunsdrošības noteikumi, rīcība ugunsgrēka gadījumā;

3.11. pirmās palīdzības sniegšana;

3.12. vides aizsardzība

3.13. darba vietas organizācija;

3.14. profesionālās un vispārējās ētikas principi;

3.14. profesionālā terminoloģija valsts valodā un vienā svešvalodā;

3.15. darba tiesisko attiecību prasības;

3.16. valsts valoda;

3.17. svešvaloda.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba aizsardzības noteikumu ievērošana.	1.1. ievērot vispārējos darba aizsardzības noteikumus; 1.2. pārbaudīt iekārtas un aprīkojuma atbilstību darba aizsardzības prasībām; 1.3. pārbaudīt individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstību darba aizsardzības prasībām; 1.4. lietot individuālos aizsardzības līdzekļus; 1.5. ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus; 1.6. ievērot darba aizsardzības noteikumus, strādājot paaugstinātas bīstamības apstākļos; 1.7. ievērot vides aizsardzības prasības.
2. Darba vietas organizācija darba uzdevuma veikšanai.	2.1. izvēlēties nepieciešamos darbarīkus, instrumentus, iekārtas un palīgierīces; 2.2. organizēt darbu, sagatavot darba vietu atbilstoši veicamo darbu paņēmieniem un apjomam; 2.3. sakārtot darba vietu pēc darba pabeigšanas atbilstoši iekšējās kārtības noteikumiem.
3. Transportlīdzekļa tehniskās apkopes un remontdarbu veikšana.	3.1. lietot automobiļu izgatavotājrūpnīcu tehniskās apkopes kartes; 3.2. konstatēt un novērst automobiļa bojājumus; 3.3. izpildīt visus tehnoloģiskajā kartē paredzētos darbus: pārbaudes un regulēšanas operācijas, eļļu, ziežvielu un tehnisko šķidrumu papildināšanu vai nomaiņu; 3.4. nomainīt automobiļa agregātus, mezglus, detaļas; 3.5. sagatavot nodošanai noņemtos mezglus, agregātus, kas paredzēti nosūtīšanai uz palīgcehiem vai specializētām darbnīcām.
4. Kvalifikācijas pilnveidošana.	4.1. piedalīties profesionālās pilnveides pasākumos; 4.2. iepazīties ar jaunākajām iekārtām, instrumentiem un palīgierīcēm; 4.3. iepazīties ar jaunākajām tehnoloģijām un materiāliem transportlīdzekļu remonta jomā; 4.4. piedalīties darba aizsardzības apmācībās.

Autoatslīdznieka profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Valentīna Moroza –	eksperte, SIA "Gija", tehniskā direktore;
Ansis Troicis –	eksperts, biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts;
Gints Gailis –	eksperts, SIA "Inchcape Motors Latvia", virsbūvju departamenta direktors;
Imants Rukuts –	eksperts, SIA "MA Autoserviss", valdes loceklis;
Aivars Rokjānis –	eksperts, AS "Auto-remonts", tehniskais konsultants;
Anna Medne –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektore;
Oskars Onževs –	moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", docents.

Autoatslīdznieka profesijas standarta eksperti:

Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmumu asociācija.